

# vonnis

---

## RECHTBANK DEN HAAG

Team handel

zaaknummer / rolnummer: C/09/578449 / KG ZA 19-773

### Vonnis in kort geding van 15 november 2019

in de zaak van

de rechtspersoon naar vreemd recht  
**TOMRA SORTING LIMITED**,  
te Dublin, Ierland,  
eiseres,  
advocaat mr. A.A.A.C.M. van Oorschot te Amsterdam,

tegen

**KIREMKO B.V.**,  
te Montfoort,  
gedaagde,  
advocaat mr. R.W. de Vrey te Amsterdam.

Partijen zullen hierna Tomra en Kiremko genoemd worden. De zaak is voor Tomra inhoudelijk behandeld door mr. Van Oorschot voornoemd, mr. T.D. Sigterman en mr. B.B. van der Wansem, advocaten te Amsterdam en Ir. C Box, octrooigemachtigde. De zaak is voor Kiremko inhoudelijk behandeld door mr. De Vrey voornoemd, mr. Y. Celebi, advocaat te Amsterdam en ir. P. Dorna, octrooigemachtigde.

#### 1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding van 20 augustus 2019, met producties 1 tot en met 35;
- de conclusie van antwoord tevens akte overlegging producties, ingekomen ter griffie op 4 oktober 2019, met producties 1 tot en met 23;
- de akte houdende wijziging en vermeerdering van eis tevens houdende overlegging aanvullende producties, ingekomen ter griffie op 14 oktober 2019, met producties 36 en 37;
- de producties 24 en 25 van de zijde van Kiremko, ingekomen ter griffie op 21 oktober 2019;
- een aanvullende kostenspecificatie van de zijde van Tomra, ingekomen ter griffie op 23 oktober 2019;
- een aanvullende kostenspecificatie van de zijde van Kiremko, ingekomen ter griffie op 23 oktober 2019;
- de mondelinge behandeling van 25 oktober 2019 en de ter gelegenheid daarvan overgelegde pleitnotities van Tomra en Kiremko.

1.2. Vonnis is bepaald op heden.

## 2. De feiten

2.1. Tomra is een producent van sorteer-, schil- en verwerkingsmachines en maakt deel uit van de Tomra-groep.

2.2. Kiremko is een fabrikant van machines voor de aardappelverwerkende industrie. Eén van de machines die Kiremko vervaardigt en verhandelt, is de Strata Invicta.

2.3. Tomra is houdster van het octrooi EP 1 289 385 (hierna: EP 385), getiteld "*Steam peeling processing system*", dat is verleend op 29 maart 2006 op een aanvraag van 5 juni 2001. EP 385 roept de prioriteit in van de Ierse octrooiaanvraag IE 000456 van 6 juni 2000. EP 385 is onder andere voor Nederland gedesigneerd en is tevens van kracht in Duitsland, Groot-Brittannië, België, Frankrijk, Spanje, Ierland, Zwitserland en Liechtenstein.

2.4. De conclusies van EP 385 luiden in de - oorspronkelijke - Engelse tekst als volgt:

### Claims

1. A pressure vessel (1) for steam treatment of product (3) to be peeled in a steam peeling system, the pressure vessel (1) having substantially the shape of a sphere with opposed flattened side surfaces (42, 43), characterised in that the pressure vessel (1) has at least one internal lifting feature (51a, 51b, 51c) for entraining and raising product (3) relative to the axis of rotation (7) of the pressure vessel (1) during rotation of the pressure vessel (1).
2. A pressure vessel according to Claim 1, wherein the or each internal lifting feature (51a, 51b, 51c) comprises a protrusion extending inwards from the region of an interior surface (48) of a wall portion of the pressure vessel (1), substantially in the direction of the axis of rotation (7) of the vessel (1).
3. A pressure vessel according to Claim 2, wherein the or each internal lifting feature (51a, 51b, 51c) is defined by an upstanding portion of a false floor (64) which is spaced from the interior wall surface (48) of the wall portion of the pressure vessel (1) and at least a portion of the false floor (64) is apertured for the passage of condensate through the apertures of the false floor (64) during use of the system, for accumulation of condensate in the region between the false floor (64) and the interior wall surface (48) of the wall portion of the pressure vessel (1).
4. A pressure vessel according to any preceding claim, wherein the pressure vessel (1) has at least one internal region (51, 52, 53) which is closed-off against ingress of steam during product treatment, said region (51, 52, 53) defining a steam saver.
5. A pressure vessel according to Claim 4, wherein at least one of said internal regions (51, 52, 53) which are closed-off against ingress of steam during product treatment is defined by one of said internal lifting features (51a, 51b, 51c) for entraining and raising product (3) relative to the axis of rotation (7) of the pressure vessel (1) during rotation of the pressure vessel (1).
6. A pressure vessel according to any preceding claim, wherein the pressure vessel (1) is substantially symmetrical at least about an axis (9) extending between the opposed flattened side surfaces (42, 43) of the pressure vessel (1) and is rotatable about said axis (7) of substantial symmetry.

- 
7. A steam peeling system comprising a pressure vessel (1) according to any preceding claim and a rotary batching unit (2) for cooperation with the pressure vessel (1), the rotary batching unit (2) having a plurality of compartments (39) arranged for advancing movement within an enclosing housing (35), for selective successive alignment of each compartment (39) with a product loading location (36) and subsequent alignment of the compartment (39) with a location (37) for discharge of product (3) to the pressure vessel (1).
  8. A steam peeling system comprising a pressure vessel (1) according to any of Claims 1 to 6 and an expansion chamber (21) for receiving pressurised steam discharged from the pressure vessel (1) at the end of a steam treatment phase of a steam peeling operation, means (5) being provided for enabling release of pressurised steam from the pressure vessel (1) into the expansion chamber (21), and said means (5) being located substantially at the point of entry (57) of steam into the expansion vessel (21).
  9. A steam peeling system comprising a pressure vessel (1) according to any of Claims 1 to 6, pressurised steam being discharged from the pressure vessel (1) through an exhaust port (46) of the vessel (1) at the end of a steam treatment phase of a steam peeling operation and the ratio between pressure vessel (1) volume in litres and the area of said port (46) in square inches being less than about 20:1.
  10. A steam peeling system comprising a pressure vessel (1) according to any of Claims 1 to 6 and means (28) for release of steam and/or vapour to atmosphere from an expansion chamber (21) for receiving pressurised steam discharged from the pressure vessel (1) at the end of a steam treatment phase of a steam peeling operation, said means (28) comprising an arrangement (78) for substantially minimising release of entrained solid matter and/or odours in steam and/or vapour leaving the expansion chamber (21).
  11. A steam peeling system comprising a pressure vessel (1) according to any of Claims 1 to 6 and a control system for regulating movements of the pressure vessel (1) between loading and discharge dispositions of the pressure vessel (1) through a succession of treatment stages, unproductive displacement of the pressure vessel (1) being substantially minimised during said movements.
  12. A steam peeling system according to Claim 11, wherein the control system provides for opening and/or closing of a door portion (6) of the pressure vessel (1) while the vessel (1) is in motion during a treatment/process cycle.
  13. A steam peeling system according to Claim 11 or Claim 12, wherein the control system provides for reversal of the direction of rotation of the pressure vessel (1) during a treatment/process cycle, and the direction of rotation during dump or discharge of product from the pressure vessel (1) is opposite to the direction of rotation of the pressure vessel (1) at the start of treatment/process cycle.
  14. A steam peeling system according to any of Claims 11 to 13, wherein the control system provides variation of speed of movement of the pressure vessel (1) during a treatment/process cycle.

2.5. De (onbestreden) Nederlandse vertaling van de conclusies van EP 385 luidt:

Conclusies

1. Een drukvat (1) voor een stoombehandeling van te schillen producten (3) in een stoomschilsysteem, waarbij het drukvat (1) in wezen de vorm heeft van een bol met tegenover elkaar gelegen, afgeplatte zijvlakken (42, 43), met het kenmerk, dat het drukvat (1) ten minste één inwendige hefvoorziening (51a, 51b, 51c) heeft voor het meenemen en omhoog voeren van producten (3), ten opzichte van de draaiingsas (7) van het drukvat (1) gedurende de rotatie van het drukvat (1).

2. Een drukvat volgens conclusie 1, waarbij de of elke inwendige hefvoorziening (51a, 51b, 51c) een uitstulping omvat, die zich binnenwaarts uitstrekt vanuit het gebied van een binnenvlak (48) van een wandgedeelte van het drukvat (1), in wezen in de richting van de draaiingsas (7) van het vat (1).

3. Een drukvat volgens conclusie 2, waarbij de of elke inwendige hefvoorziening (51a, 51b, 51c) wordt gevormd door een opstaand gedeelte van een verhoogde vloer (64), die op afstand ligt tot het binnenwandvlak (48) van het wandgedeelte van het drukvat (1), en ten minste een gedeelte van de verhoogde vloer (64) van openingen is voorzien, voor de doorgang van condensaat door de openingen van de verhoogde vloer (64), gedurende het gebruik van het systeem, voor de accumulatie van condensaat in het gebied tussen de verhoogde vloer (74) en het binnenwandvlak (48) van het wandgedeelte van het drukvat (1).

4. Een drukvat volgens één der voorgaande conclusies, waarbij het drukvat (1) ten minste één inwendig gebied (51, 52, 53) heeft, dat is afgesloten tegen het

---

binnen dringen van stoom gedurende de behandeling van de producten, waarbij het genoemde gebied (51, 52, 53) een stoombesparingsorgaan vormt.

5. Een drukvat volgens conclusie 4, waarbij ten minste één van de genoemde, inwendige gebieden (51, 52, 53), die afgesloten zijn tegen het binnen dringen van stoom gedurende de behandeling van producten, gevormd is door één van de genoemde, inwendige hefvoorzieningen (51a, 51b, 51c) voor het meenemen en het omhoog voeren van producten (3), ten opzichte van de draaiingsas (7) van het drukvat (1), gedurende de rotatie van het drukvat (1).

6. Een drukvat volgens één der voorgaande conclusies, waarbij het drukvat (1) in wezen symmetrisch is, ten minste om een as (9), die zich uitstrekt tussen de tegenover elkaar gelegen, afgeplatte zijvlakken (42, 43) van het drukvat (1), en roteerbaar is om de genoemde, hoofdzakelijke symmetrieas (7).

7. Een stoomschilsysteem, dat een drukvat (1) omvat in overeenstemming met één der voorgaande conclusies, en een roterende doseereenheid (2) om samen te werken met het drukvat (1), waarbij de roterende doseereenheid (2) een aantal compartimenten (39) heeft, die zijn ingericht voor een voortbeweging binnen een omsloten huis (35), voor een selectieve, successievelijke uitlijning van elk compartiment (39) met een locatie (36) voor het laden van producten, en een er op volgende uitlijning van het compartiment (39) met een locatie (37), voor het afvoeren van producten (3) naar het drukvat (1).

8. Een stoomschilsysteem, dat een drukvat (1) omvat in overeenstemming met één der conclusies 1 tot 6, en een expansiekamer (21), voor het opnemen van onder druk staande stoom, afgevoerd vanuit het drukvat (1) aan het einde van een stoombehandelingsfase van een stoomschilbedrijf, waarbij een middel (5)

---

wordt voorzien om het vrijgeven van onder druk staande stoom mogelijk te maken vanuit het drukvat (1) naar de expansiekamer (21), en het genoemde middel (5) in wezen bij de ingang (57) van stoom naar het expansievat (21) is gelegen.

9. Een stoomschilsysteem, omvattende een drukvat (1), in overeenstemming met één der conclusies 1 tot 6, waarbij onder druk staande stoom wordt afgevoerd vanuit het drukvat (1), door een afvoerpoort (46) van het vat (1) aan het einde van een stoombehandelingsfase van een stoomschilbedrijf, en de verhouding tussen het volume in liters van het drukvat (1) en het oppervlak van de genoemde poort (46) in vierkante inches kleiner is dan ongeveer 20:1.

10. Een stoomschilsysteem, omvattende een drukvat (1) in overeenstemming met één der conclusies 1 tot 6, en een middel (28) voor het vrijgeven van stoom en/of damp naar de atmosfeer vanuit een expansiekamer (21), voor het opnemen van onder druk staande stoom, afgevoerd vanuit het drukvat (1) aan het einde van een stoombehandelingsfase van een stoomschilbedrijf, waarbij het genoemde middel (28) een inrichting (78) omvat voor het in wezen minimaliseren van het vrijgeven van meegenomen vaste stof en/of geuren in de stoom en/of de damp die de expansiekamer (21) verlaat.

11. Een stoomschilsysteem, omvattende een drukvat (1), in overeenstemming met één der conclusies 1 tot 6, en een regelsysteem voor het reguleren van de verplaatsingen van het drukvat (1) tussen laad- en afvoerstanden van het drukvat (1) door een opeenvolging van handelingsfasen, waarbij de niet productieve verplaatsing van het drukvat (1) in wezen geminimaliseerd wordt gedurende de genoemde verplaatsingen.

12. Een stoomschilsysteem volgens conclusie 11, waarbij het regelsysteem het openen en/of sluiten van een deurgedeelte (6) van het drukvat (1) verschaft, terwijl het vat (1) in beweging is gedurende een behandelings/procescyclus.

13. Een stoomschilsysteem in overeenstemming met conclusie 11 of conclusie 12, waarbij het regelsysteem het omkeren voorziet van de draaiingsrichting van het drukvat (1) gedurende een behandelings-/procescyclus, en de draaiingsrichting gedurende het storten of afvoeren van producten vanuit het drukvat (1) tegengesteld is aan de draaiingsrichting van het drukvat (1) bij de start van de behandelings-/procescyclus.

14. Een stoomschilsysteem in overeenstemming met één der conclusies 11 tot 13, waarbij het regelsysteem een variatie van de bewegingssnelheid van het drukvat (1) verschaft gedurende een behandelings-/procescyclus.

2.6. In de beschrijving van EP 385 is voorts - voor zover hier van belang - het volgende opgenomen:

#### Background to the Invention

[0001] This invention relates to processing systems, in particular systems for the processing or treatment of food products. More specifically, the invention relates to steam peeling. The invention is especially directed to steam peeling systems, more particularly steam peeling apparatus including a steam peeler pressure vessel. The invention further relates to pressure relief or reduction arrangements for steam exhaust from a steam peeler pressure vessel, as well as arrangements for environmental treatment of steam exhaust or discharge from a steam peeler pressure vessel and control systems for processing systems including steam peelers.

(...)

#### Brief Summary of the Invention

[0010] It is an object of the invention to overcome the disadvantages of prior art peeling systems, and especially steam peeler pressure vessels, as indicated above. It is a particular objective of the invention to provide an improved steam peeler pressure vessel and also to provide an improved feed arrangement for steam peeling pressure vessels. It is a further objective of the invention to provide improved arrangements for steam discharge. It is a still further objective of the invention to provide improved arrangements in a steam peeling system for accelerating pressure relief. Yet another objective of the invention relates to effecting improvements in the manner of exhausting steam to atmosphere in a steam peeling system.

[0011] The invention provides a pressure vessel for steam treatment of product to be peeled in a steam peeling system, the pressure vessel having substantially the shape of a sphere with opposed flattened side surfaces characterised in that the pressure vessel has at least one internal lifting feature



for entraining and raising product relative to the axis of rotation of the pressure vessel during rotation of the pressure vessel.

[0012] The pressure vessel may be defined at least in part by two opposed dish-shaped portions engaged together along rim regions of the portions to define an enclosed interior region. The two opposed dish-shaped portions are suitably welded together rim to rim to define said enclosed interior region.

[0013] The aspect ratio between a maximum diameter of the pressure vessel and a dimension of the pressure vessel between the opposed flattened side surfaces is preferably greater than about 1.2:1. In a specific embodiment, the aspect ratio is about 2:1.

[0014] The pressure vessel of the invention is suitably substantially symmetrical, preferably at least about an axis extending between the opposed flattened side surfaces of the pressure vessel. In a particular construction, the pressure vessel is rotatable about said axis of substantial symmetry.

[0015] The or each internal lifting feature preferably comprises a protrusion extending inwards from the region of an interior surface of a wall portion of the pressure vessel, substantially in the direction of the axis of rotation of the vessel, in particular, substantially radially inwards.

[0016] The or each internal lifting feature may extend directly from the interior wall surface of the wall portion of the pressure vessel, or alternatively, it may be defined by an upstanding portion of a false floor which is spaced from the interior wall surface of the wall portion of the pressure vessel. In the latter arrangement, the false floor is suitably apertured for the passage of condensate through the apertures of the false floor during use of the system, for accumulation of condensate in the region between the false floor and the interior wall surface of the wall portion of the pressure vessel, and the pressure vessel may also be provided with means such as condensate discharge ports for enabling removal of condensate from the region between the false floor and the interior wall surface of the wall portion of the pressure vessel during operation of the system. In a variant, at least a portion of the false floor may be solid or non-apertured to provide a region for at least temporary retention or holding of condensate collecting or accumulating during rotation of the pressure vessel.

(...)

[0049] Referring now to Figures 12, 13 and 14, these show structural and internal details of the pressure vessel 1. A simple shell structure of the general shape of a solid doughnut, namely one without a central aperture, is used. In other words, in this embodiment, the structure 1 resembles a sphere with squashed-in sides, 42, 43, but a wide diversity of other shapes and constructions may be applied. The structure 1 is rotatable about an axis 7 extending between the two somewhat flattened sides. The simplicity of the structure is particularly advantageous for construction as a shell. The pressure vessel 1 may be assembled from two dished portions, for example, ellipsoidal dished ends, welded together along their rims.

[0050] It is important to emphasise that the reference to "a sphere" in describing the shape of the pressure vessel 1 of the invention is for the purposes of such description only and the present inventive unit 1 in no way equates to a wholly spherical pressure vessel as known in the prior art. Thus in referring to the unit 1 of the invention as being in the shape of a solid doughnut, what is in question is a so called jam doughnut, rather than a doughnut with a central aperture passing through it. As noted, the unit 1 may be formed from two dished shells, fixed together such as by welding along their rims. An ellipsoidal cross section may suitably be used for each shell, but this shape is not



---

an essential aspect of the unit 1 according to the invention. The vessel 1 of the invention is to be distinguished from any fully spherical unit of the prior art by its aspect ratio, namely the ratio of the maximum diameter of the pressure vessel 1 to its width, this latter being defined as its wall to wall dimension substantially along its axis of rotation 7, i.e. between walls 42 and 43. For a sphere, as in the known pressure vessel, the aspect ratio is 1:1, whereas in the unit 1 of the invention, the aspect ratio is in the range from 1.2:1 upwards, e.g., in a typical construction of the order of about 2:1. Thus the overall shape of the unit 1 is somewhat similar to that of a low aspect tyre as applied in modern high performance motor vehicles.

[0051] As shown in the drawings, bearing mountings 44, 45 are provided on the flat side faces 42, 43 of the pressure vessel 1, and one 44 of these bearing mountings 44, 45 is provided with a single opening or port 46 for steam discharge, as subsequently described and discussed. On the top of the unit 1, in the orientation shown in the drawings, there is provided the peeler vessel product 3 inlet port or mouth 4, which is closed off by an inwardly pivotable door 6. The door 6 may be provided on its underside with a surface portion 47 which defines, in the closed condition of the door 6, a substantially smooth continuation of the internal surface 48 of the pressure vessel 1 throughout the door 6 region. An arrangement of this kind serves to prevent product 3 from becoming trapped in any constricted regions of the interior of the pressure vessel 1 during pressure vessel 1 rotation, but does not represent an essential feature of the invention.

[0052] The smoothing 47 of the internal profile 48 by a door infill of this nature may also be advantageous to avoid possible engagement of product 3 by the ducting 49 in the door 6 region during rotation at higher speeds with any potential product 3 throwing situation being thereby avoided. However, within the normal speed range applicable to the system of the invention, such a situation does not in the normal way arise and in-filling of the door 6 region represents an optional feature only.

[0053] The internal shape of the vessel 1 is also adapted to assist in lifting product 3 held within the vessel 1 during rotation, to ensure constant product 3 movement during vessel 1 rotation. Such lifting/mixing action enables more uniform peeling to be achieved, due to more uniform application of steam to the product 3. Lifting features 51a, 51b and 51c within the vessel 1 are shown in the drawing, in the form of inward protrusions from vessel internal surface 48. Lifting features 51a, 51b, 51c of this kind may also be defined or referred to as paddle lifters, and a multiplicity of such features may be used, for example three in an exemplary embodiment as shown in Figure 12. This feature of the invention is of particular significance and advantage and is further described below.

(...)

2.7. EP 385 bevat onder meer de volgende tekeningen:

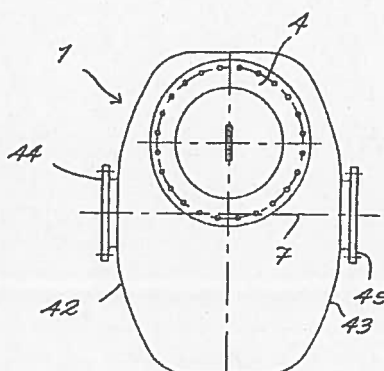


Fig. 14

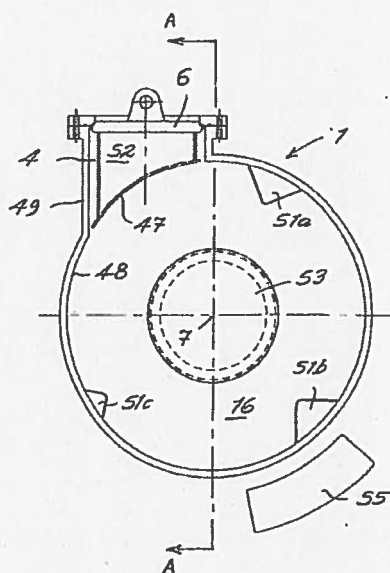


Fig. 12

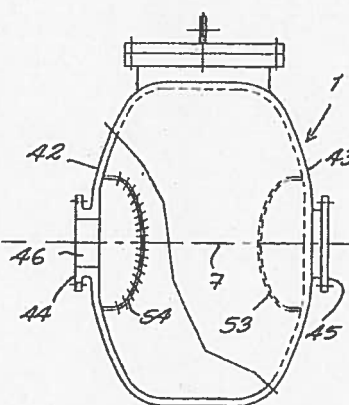


Fig. 13

2.8. Conclusie 1 van EP 385 kan in de Nederlandse vertaling in de volgende kenmerken worden onderverdeeld:

- 1.1 Een drukvat (1) voor een stoombehandeling van te schillen producten (3) in een stoomschilsysteem,
- 1.2 waarbij het drukvat (1) in wezen de vorm heeft van een bol met tegenover elkaar gelegen, afgeplatte zijvlakken (42, 43),
- 1.3 met het kenmerk, dat het drukvat (1) ten minste een inwendige hefvoorziening (51a, 51b, 51c) heeft voor het meenemen en omhoog voeren van producten (3), ten opzichte van de draaiingsas (7) van het drukvat (1) gedurende de rotatie van het drukvat (1).

2.9. Het Engelse octrooi GB 1 454 119 van Kiremko, gepubliceerd op 27 oktober 1976, voor een "Device for steam-heating potatoes or the like" (hierna: GB 119), behoort voor EP 385 tot de stand van de techniek. GB 119 omvat onder meer de volgende passages en figuren:

(...)

The invention relates to a device for steam-heating potatoes or the like, comprising a vessel rotatably arranged in a frame and having an opening that can be closed by a lid inside the vessel and comprising an actuating member for opening and closing the lid.

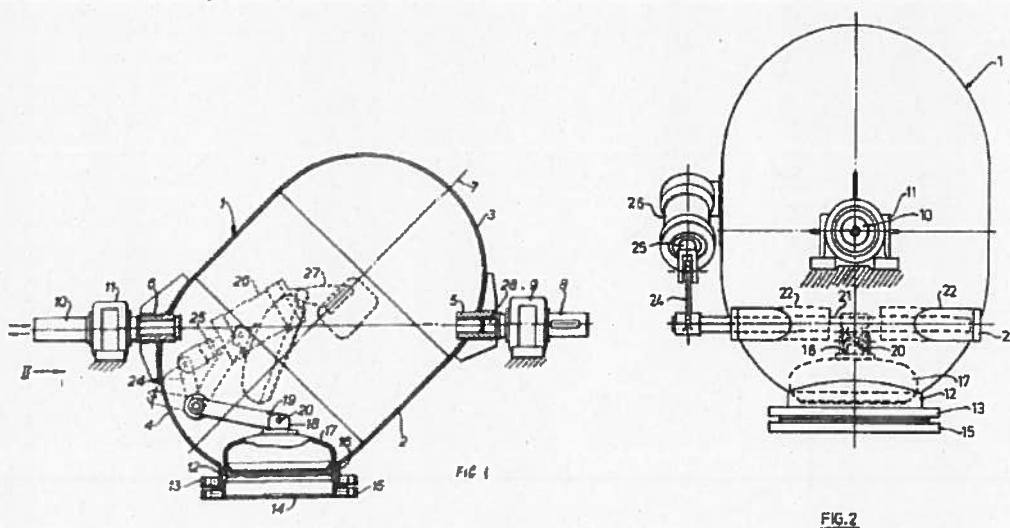
(...)

To the ends 3 and 4 are secured sleeves 5 and 6 respectively. The horizontal, aligned centre lines of the sleeves 5 and 6 are at an acute angle to the longitudinal centre line 7 of the vessel 1. Inside the sleeve 5 is secured the end of a hollow stub shaft 8, journaled in a bearing 9, which is secured to the frame (not shown) of the device. Inside the sleeve 6 is secured the end of a hollow stub shaft 10, which is journaled in a bearing 11 also secured to the frame. Through the hollow stub shaft 10 steam may be introduced into or conducted out of the vessel 1.

The end 4 has an opening surrounded by an annular rim 12, to which a flange 13 is secured. The annular rim 12 accommodates the top end of a ring 14, to the lower end of which is secured a flange 15, which can be secured to the flange 13 by means of bolts (not shown). The top end of the ring 14 is provided with a packing 16, on which the frusto-conical bottom end of a hollow lid 17 bears. To the top side of the lid 17 are secured two ears 18, between which is located the end of an arm 19. The arm 19 is pivotally coupled with the lid 17 by means of a pin 20. The other end of the arm 19 is secured to a shaft 21 for rotation with the shaft which extends parallel to the pin 20 and is journaled in sleeves 22 secured to the wall of the vessel 1. It will be apparent from Figure 2 that one sleeve 22 is closed by a cover 23, whilst the end of the shaft 21 projects out of the other sleeve 22. The end of the shaft 21 projecting from the vessel has secured to it an arm 24 which is fixed for rotation with the shaft 21 and is pivotally coupled with the end of a piston rod 25 of a pneumatic cylinder 26. The cylinder 26, in turn, is secured pivotally to a support 27 fastened to the outer wall of the vessel.

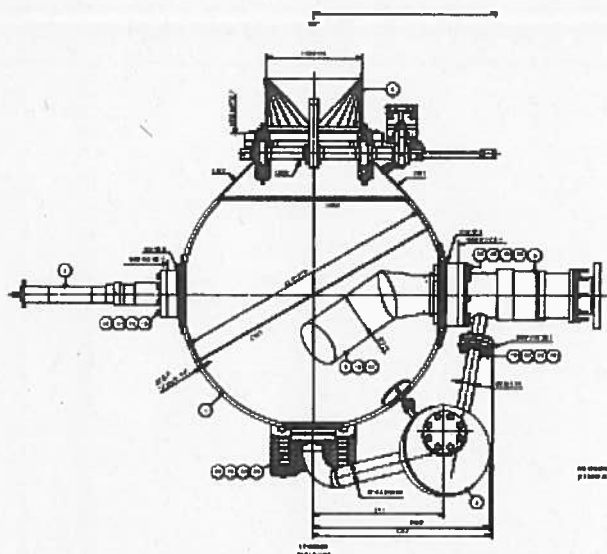
(...)

Subsequently the lid 17 is opened and the unpeeled potatoes or the like can be shed into the vessel. Then the lid 17 is closed, the vessel is rotated and steam is supplied through the hollow stub shaft 10. It will be apparent that owing to the shape and disposition of the vessel shown the potatoes will move to and fro in the vessel during the rotation thereof so that they come into intimate contact with the steam and the peels of the potatoes or the like are loosened. (...)

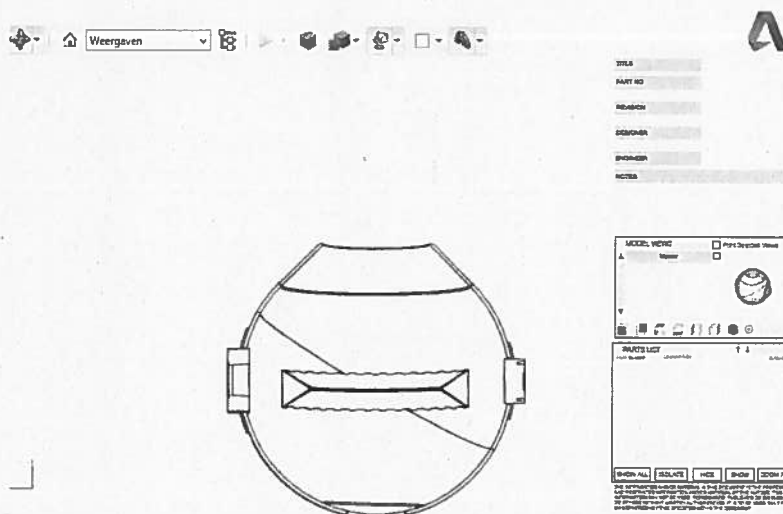


2.10. Op 2 november 2018 heeft (deze voorzieningenrechter als rechter-plaatsvervanger in) de rechtbank Midden-Nederland<sup>1</sup> vonnis gewezen (hierna: het exhibitievonniss) in een procedure tussen partijen, waarbij Kiremko op grond van artikel 843a Rv werd bevolen Tomra inzage te geven in en/of afschrift van in bewijsbeslag genomen technische gegevens van het Strata Invicta vat. Bij die exhibitie heeft Kiremko afschrift verkregen van:

2.10.1. de hieronder weergegeven technische tekening van een doorsnede van het Strata Invicta vat.



2.10.2. het hieronder weergegeven model van de dwarsdoorsnede (z-as) van de 3D-tekening van het drukvat van de Strata Invicta.



<sup>1</sup> ECLI:NL:RBMNE:2018:5609

### 3. Het geschil

3.1. Tomra vordert - na wijziging en vermeerdering van eis en samengevat - primair een verbod voor Kiremko om inbreuk te maken op het Nederlandse deel en de andere Europese delen van EP 385, met nevenvorderingen (rectificatie en opgave) en versterkt met een dwangsom, inclusief een volledige proceskostenveroordeling en subsidiair een verbod voor Kiremko om de Strata Invicta te produceren en op enigerlei wijze in het verkeer te brengen, met nevenvorderingen (rectificatie en opgave) en versterkt met een dwangsom, inclusief een volledige proceskostenveroordeling.

3.2. Ter onderbouwing van haar primaire (neven)vorderingen stelt Tomra - verkort weergegeven - dat Kiremko met de Strata Invicta inbreuk maakt op alle drie de kenmerken van conclusie 1 van EP 385, direct dan wel - met betrekking tot kenmerk 1.2 - bij wege van equivalentie. Ook wordt inbreuk gemaakt op afhankelijke conclusies 2 en 6 van EP 385.

3.3. Aan haar subsidiaire (neven)vorderingen legt Tomra - samengevat - bij wijze van een hulpverzoek een aangepaste claimset ten grondslag, voor zover de voorzieningenrechter van oordeel zou zijn dat conclusie 1 van EP 385 nietig zou zijn. Conclusie 1 van het hulpverzoek luidt in het Nederlands als volgt:

*"Een drukvat (1) voor een stoombehandeling van te schillen producten (3) in een stoomschilsysteem, waarbij het drukvat (1) in wezen de vorm heeft van een bol met tegenover elkaar gelegen, afgeplatte zijvlakken (42, 43), met het kenmerk, dat het drukvat (1) ten minste één inwendige hefvoorziening (51a, 51b, 51c) heeft voor het meenemen en omhoog voeren van producten (3), ten opzichte van de draaiingsas (7) van het drukvat (1) gedurende de rotatie van het drukvat (1), waarbij de of elke inwendige hefvoorziening (51a, 51b, 51c) een uitstulping omvat, die zich binnenwaarts uitstrekt direct vanaf van een binnenvlak (48) van een wandgedeelte van het drukvat (1), in wezen in de richting van de draaiingsas (7) van het vat (1), waarbij het drukvat (1) in wezen symmetrisch is, ten minste om een as (9), die zich uitstrekt tussen de tegenover elkaar gelegen, afgeplatte zijvlakken (42, 43) van het drukvat (1), en roteerbaar is om de genoemde, hoofdzakelijke symmetriesas (7)."*

Volgens Tomra is conclusie 1 conform het hulpverzoek (wanneer Tomra in een bodemprocedure zou verzoeken de conclusie als zodanig te beperken) nieuw en inventief en maakt Kiremko hierop inbreuk, zodat er aanleiding is het subsidiaire verbod (en de nevenvorderingen) toe te wijzen.

3.4. Kiremko voert verweer, onder meer door de inbreuk (op conclusie 1 van EP 385 en conclusie 1 van het hulpverzoek) te betwisten en te betogen dat EP 385 ongeldig is evenals het door Tomra geformuleerde hulpverzoek.

3.5. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

### 4. De beoordeling

#### Bevoegdheid

4.1. Aangezien Kiremko in Nederland is gevestigd, is de voorzieningenrechter van deze rechtbank grensoverschrijdend (en relatief) bevoegd van de vorderingen kennis te nemen op

grond van het bepaalde in artikel 4 en 35 Brussel I bis-Vo<sup>2</sup> en artikel 80 lid 2 onder a ROW<sup>3</sup>. Voor zover Kiremko met haar verweer dat de verbodsvordering beperkt dient te worden tot Nederland, bedoeld heeft te betogen dat de voorzieningenrechter niet bevoegd is kennis te nemen van de vorderingen voor zover zij betrekking hebben op de buitenlandse delen van EP 385, verwerpt de voorzieningenrechter dit verweer. Artikel 24 Brussel I bis-Vo doet aan de hiervoor vastgestelde grensoverschrijdende bevoegdheid voor het treffen van een voorlopige voorziening niet af, omdat de voorzieningenrechter slechts evalueert hoe de op grond van genoemd artikel bevoegde rechter zich over de geldigheid van de respectievelijke nationale delen van het Europees octrooi zou uitspreken en de gevorderde voorlopige maatregel niet toekent indien er naar zijn oordeel een serieuze, niet te verwaarlozen kans bestaat dat het ingeroepen octrooi door de bevoegde rechter nietig wordt verklaard.<sup>4</sup>

#### Bezwaar tegen producties

4.2. Ter zitting heeft Tomra bezwaar gemaakt tegen de indiening door Kiremko van de producties GP 24 en GP 25, omdat deze producties zijn overgelegd op 21 oktober 2019, na de in de instructies gegeven termijn voor indiening van reactieve producties (uiterlijk op vrijdag 18 oktober 2019) en geen reactie vormen op de laatste producties van Tomra. Tomra heeft ter toelichting op het bezwaar gezegd dat zij in haar verdediging is geschaad door GP 24 en 25, omdat zij moet speculeren waarom deze producties in het geding zijn gebracht en niet meer in staat was eigen modellen of animaties uit te laten werken. De voorzieningenrechter gaat voorbij aan dit bezwaar. GP 24 betreft een pagina met informatie over het bureau dat de eerder als productie GP 14 door Kiremko overgelegde animatievideo heeft gemaakt, zo blijkt uit de toelichting. GP 14 bevat een animatievideo waarin getoond wordt hoe een vat als in figuren 1 en 2 van GB 119 en een zelfde vat, maar dan met een anders vormgegeven deksel, roteert en hoe de aardappels daarbij in beide vaten bewegen. GP 25 betreft dezelfde animatievideo als GP 14, met dien verstande dat de aardappelen van kleuren zijn voorzien. Het in verband met GP 14 gevoerde verweer is door Kiremko uitgebreid toegelicht in de door haar ingediende conclusie van antwoord. Daarop kon Tomra tijdig met producties reageren. GP 25 is niet meer dan een visuele verduidelijking van GP 14. Het was dan ook duidelijk welk verweer Kiremko zou gaan voeren aan de hand van GP 24 en 25. De voorzieningenrechter ziet dan ook niet in dat de verdediging van Tomra in dit kort geding is geschaad door de (een werkdag) te late indiening van deze twee producties.

#### Maatstaf toewijzing verbod in kort geding

4.3. Voor toewijzing van een (octrooi-) inbreukverbod in kort geding is - naast spoedeisendheid - vereist dat voorshands aannemelijk is dat in een bodemprocedure zal worden geoordeeld dat inbreuk wordt gemaakt op een geldig octrooirecht. De vereiste mate van aannemelijkheid van de inbreuk is hoger dan die geldt bij een vordering tot exhibitie<sup>5</sup>.

<sup>2</sup> Verordening (EU) 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

<sup>3</sup> Rijksoctrooiwet 1995

<sup>4</sup> HvJ 12 juli 2012, C-616/10, ECLI:EU:C:2012:445 (Solway / Honeywell).

<sup>5</sup> Hoge Raad 13 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3304 (AIB/Novisem).



---

Geldigheid EP 385

4.4. Anders dan in het in 2.10 bedoelde exhibitie-vonnis, is de voorzieningenrechter in de huidige stand van het debat van oordeel dat voorshands onvoldoende aannemelijk is dat Kiremko inbreuk maakt op EP 385, omdat er naar voorlopig oordeel een serieuze, niet te verwaarlozen kans bestaat dat het octrooi in een bodemprocedure (voor het betreffende nationale deel) nietig zal worden verklaard. Daarvoor is het volgende redengevend.

*Nieuwheid conclusie 1 ten opzichte van GB 119*

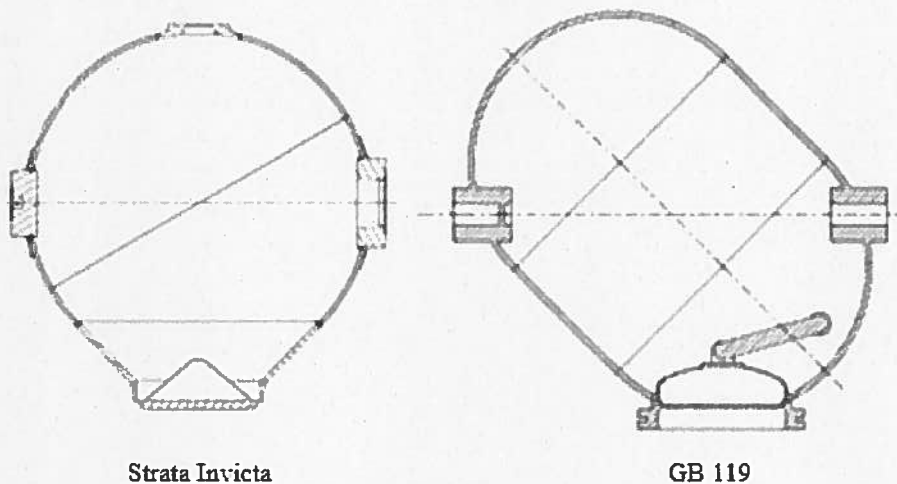
4.5. Partijen zijn het niet eens over de vraag wie de gemiddelde vakman is die in deze zaak in aanmerking moet worden genomen. Dat die vakman in ieder geval deskundig is op het gebied van de ontwikkeling van stoomschillers voor voedselproducten, zoals aardappelen, is echter niet in geschil. De voorzieningenrechter houdt het er op dat sprake is van een werktuigbouwkundig ingenieur met specifieke kennis van de ontwikkeling van stoomschillers.

4.6. Partijen zijn het er over eens dat kenmerk 1.1 van conclusie 1 (vergelijk onder 2.8) al is geopenbaard in GB 119.

4.7. Naar voorlopige oordeel wordt in GB 119 tevens kenmerk 1.2 "*waarbij het drukvat (1) in wezen de vorm heeft van een bol met tegenover elkaar gelegen, afgeplatte zijvlakken (42,43)*" (vergelijk onder 2.8) geopenbaard. In figuur 1 van GB 119 is een vat met een capsule-pilvorm weergegeven. Dit is in wezen een bolvorm met (daartussen) gelegen afgeplatte zijvlakken. Het cilindrische deel is immers in één dimensie, de lengterichting, afgeplat. Dit deel van de vatwand, in figuur 1 van GB 119 met verwijzingscijfers 1 en 2, vormt zijvlakken van het vat. Tot slot is er op de in GB 119 met de cijfers 1 en 2 weergegeven zijvlakken sprake van een tegenoverliggend afgeplat zijvlak.

4.8. Aan de stelling van Tomra dat dit kenmerk beperkter gelezen dient te worden, wordt voorbijgegaan. Tomra betoogt dat de vakman die het kenmerk leest, niet weet waar de afplattingen gelegen zijn, zodat hij zich zal wenden tot de beschrijving en de figuren. Paragraaf [0049] van de beschrijving (vergelijk onder 2.6) beschrijft dat "*the structure 1 is rotatable about axis 7 extending between the two somewhat flattened sides*". Op basis van de figuren 12, 13 en 14 van EP 385 (zie onder 2.7) en paragraaf [0049] zal de vakman begrijpen dat de afgeplatte zijvlakken (42, 43), vlakken zijn die haaks staan op de rotatie-as (7) van het stoomvat, aldus Tomra. Deze lezing gaat niet op, al omdat de figuren een uitvoeringsvoorbeeld zijn maar de octrooi-conclusie daartoe niet is beperkt. Bovendien kan de vakman uit het octrooi geenszins opmaken dat met zijvlakken is bedoeld vlakken die haaks staan op de rotatie-as. Integendeel, in figuur 13 van het octrooi zijn de met verwijzingscijfers 42 en 43 weergegeven afgeplatte zijvlakken ook niet haaks (in een hoek van 90°) op de rotatie-as gesitueerd, maar staan zij ook enigszins schuin ten opzichte van die as. De vakman zal dit kenmerk ook niet zo opvatten als dat er sprake moet zijn van een vorm van een perfecte bol waarvan vervolgens de zijvlakken zijn 'ingeduwd' of 'deels weggehaald'. Tomra heeft niet duidelijk gemaakt op basis van welke vakkennis of welke aanwijzingen in het octrooi, de vakman dit kenmerk in die beperkte zin zou opvatten. Dit conclusiekenmerk beschrijft een vorm, niet de werkwijze waarop die vorm tot stand moet worden gebracht.

4.9. Bovendien stelt Tomra in het kader van de inbreukvraag dat de Strata Invicta beantwoordt aan kenmerk 1.2, omdat de uiteinden van de asproppen met een vlakke flensconstructie in de Strata Invicta, volgens Tomra afgeplatte zijvlakken vormen in de zin van dit kenmerk. Daarmee doelt zij op de verticale vlakke uiteinden van de asproppen waarmee de assen aan het vat zijn bevestigd, weergegeven in de doorsnede in 2.10.2. Deze asproppen zijn vergelijkbaar met de *sleeves* met verwijzingscijfers 5 en 6 in GB 119 (de verticale vlakke uiteinden van nummers 5 en 6 in figuur 1, vergelijk onder 2.9). Indien de verticale uiteinden van de asproppen van de Strata Invicta als afgeplatte zijvlakken in de zin van kenmerk 1.2 gelden, dienen de asproppen in GB 119 eveneens aangemerkt te worden als afgeplatte zijvlakken (zie onderstaand figuur rechts, dat partijen beiden in hun gedingstukken hebben opgenomen) en is kenmerk 1.2 derhalve ook geopenbaard in GB 119 door de daar geopenbaarde asproppen.



4.10. Ook kenmerk 1.3 “*dat het drukvat (1) ten minste een inwendige hefvoorziening (51a, 51b, 51c) heeft voor het meenemen en omhoog voeren van producten (3), ten opzichte van de draaiingsas (7) van het drukvat (1) gedurende de rotatie van het drukvat (1)*” (zie onder 2.8) is naar voorlopig oordeel in GB 119 duidelijk en ondubbelzinnig aan de vakman geopenbaard met deksel 17.

4.11. Daarbij is van belang dat de ‘hefvoorziening’ in kenmerk 1.3 een functioneel beschreven kenmerk is, waarbij in conclusie 1 niet nader is geduïd wat de structurele kenmerken van die voorziening zijn. Conclusie 2 (vergelijk onder 2.4 en 2.5) beperkt dit kenmerk tot een hefvoorziening die een uitstulping omvat die zich binnenwaarts uitstrekt vanuit het gebied van een binnenvlak van een wandgedeelte van het drukvat. Hefvoorzieningen in de zin van conclusie 1 omvatten dus in ieder geval uitstulpingen vanaf een wandgedeelte van het vat naar binnen.

4.12. De voorzieningenrechter neemt in aanmerking dat de vakman GB 119 in zijn geheel bestudeert, zodat het uitvoeringsvoorbeeld in de figuren 1 en 2 (zie onder 2.8) in samenhang met de beschrijving van GB 119 beoordeeld dient te worden. In de beschrijving is opgenomen dat het deksel 17 hol is (*a hollow lid*) met een taps toelopende onderkant (*frusto-conical bottom end*; vergelijk wederom onder 2.8). Het deksel sluit aan op een pakking geplaatst op een ring in een ringvormig gat in de vatwand. Aan de hand van deze

---

beschrijving en de figuren 1 en 2 begrijpt de vakman dat (in dit uitvoeringsvoorbeeld) het deksel ten opzichte van de wand van het vat naar binnen toe uitsteekt. Daarmee openbaart GB 119 een uitstulping die zich binnenwaarts uitstrekt vanaf de vatwand.

4.13. GB 119 openbaart ook dat het vat in figuren 1 en 2, gevuld met producten als aardappelen, groente of fruit, tijdens het stoomproces roteert om zijn as (7). GB 119 beschrijft weliswaar niet expliciet dat deksel 17 fungeert als hefvoorziening, maar Kiremko heeft voorshands voldoende aannemelijk gemaakt dat de in 4.5 gedefinieerde vakman die figuren 1 en 2 en de beschrijving van GB 119 leest, op basis van zijn algemene vakkennis onmiddellijk zal inzien dat het deksel een barrière vormt die de naastgelegen aardappelen verder omhoog zal voeren dan de vatwand doet, als het vat gevuld met producten roteert. Ter zitting heeft de octrooigemachtigde van Tomra ook bevestigd dat het deksel in ieder geval in enige mate aldus functioneert. De vakman zou ook hebben ingezien dat de vorm van het vat in GB 119, waardoor de producten tevens heen en weer worden bewogen, dit liftend effect niet teniet doet.

4.14. Tomra betoogt dat de vakman zal menen dat dit liftend effect maar beperkt is, omdat de aardappelen in het vat tijdens het stomen glibberig zijn en om het deksel heen zullen glijden. Conclusie 1 van EP 385 stelt echter geen nadere eisen aan de hoogte waar de producten naartoe worden gevoerd. Ook een uitstulping die slechts in beperkte mate zorgt voor het liften van de producten is derhalve nieuwheidsschadelijk.

4.15. Daarmee openbaart GB 119 impliciet maar duidelijk en ondubbelzinnig een liftvoorziening in de zin van kenmerk 1.3. Gelet op het feit dat de vorm van het deksel niet alleen in de figuren is geopenbaard, maar mede is beschreven in de beschrijving van GB 119, was de maatstaf die deze rechter aanlegde in het exhibitievonniss, onder verwijzing naar de *Case law* van het Europees Octrooibureau (EOB) over openbaarmakingen alleen in tekeningen, bij nader inzien te streng. De situatie dat het kenmerk uitsluitend in een tekening in GB 119 is geopenbaard, is in deze zaak niet aan de orde.

4.16. Het voorgaande betekent dat conclusie 1 van EP 385 naar voorlopig oordeel niet nieuw is ten opzichte van GB 119.

#### *Geldigheid conclusies 2 en 6*

4.17. Naar voorlopig oordeel is afhankelijke conclusie 2 (zie onder 2.4 en 2.5) evenmin nieuw ten opzichte van GB 119. Uit 4.11 en 4.12 volgt al dat GB 119 een hefvoorziening openbaart met het kenmerk dat het een uitstulping omvat die zich binnenwaarts uitstrekt vanuit het gebied van een binnenvlak van een wandgedeelte van het drukvat. Deksels 17 in de figuren 1 en 2 van GB 119 is een uitstulping die zich aldus uitstrekt. Daarmee is conclusie 2 van EP 385 eveneens niet nieuw ten opzichte van GB 119.

4.18. Afhankelijke conclusie 6 voegt ten opzichte van conclusie 1 tot en met 5 het kenmerk toe dat het drukvat “in wezen symmetrisch is, ten minste om een as (9)” en “roteerbaar is om de genoemde, hoofdzakelijke symmetrieas (7)” (vergelijk onder 2.4 en 2.5). Dit kenmerk wordt niet geopenbaard in GB 119. Met Kiremko acht de voorzieningenrechter het echter volstrekt voor de hand liggend om een roteerbaar vat rotatie-symmetrisch uit te voeren en om de rotatie-as en symmetrie-as samen te laten vallen.

---

Daarvoor behoeft geen inventieve stap te worden gezet, zodat deze conclusie voor zover zij alleen afhankelijk is van conclusies 1 en 2, naar voorlopig oordeel inventiviteit ontbeert.

#### *Conclusie*

4.19. Gezien het bovenstaande zijn de conclusies van EP 385 waarop Kiremko volgens Tomra inbreuk maakt nietig, waarmee de primaire (neven)vorderingen zoals genoemd onder 3.1 voor afwijzing gereed liggen.

#### De subsidiaire (neven)vorderingen op basis van het hulpverzoek

4.20. Het hulpverzoek voegt aan conclusie 1 van EP 385 twee kenmerken toe, te weten een drukvat waarbij de of elke inwendige hefvoorziening (51a, 51b, 51c) a) “een uitstulping omvat, die zich binnenwaarts uitstrekt direct vanaf van een binnenvlak (48)” en waarbij het drukvat b) “in wezen symmetrisch is, ten minste om een as (9)” en “roteerbaar is om de genoemde, hoofdzakelijke symmetrieas (7)”. In wezen worden de kenmerken van de huidige conclusies 1, 2 en 6 in het hulpverzoek gecombineerd. Het hulpverzoek kan Tomra niet baten. Met betrekking tot kenmerk a) is GB 119 nieuwheidsschadelijk, nu het deksel 17 ook direct vanaf de vatwand is aangebracht. Ten aanzien van kenmerk b) is de inventiviteit van de symmetrische vorm, het ‘verschilkenmerk’, onvoldoende aannemelijk (vergelijk r.o. 4.18).

4.21. Ook de subsidiaire (neven)vorderingen zullen derhalve worden afgewezen.

#### Proceskosten

4.22. Tomra zal als de in het ongelijk gestelde partij worden veroordeeld in de proceskosten. Kiremko maakt aanspraak op vergoeding van haar volledige proceskosten overeenkomstig artikel 1019h Rv. Haar (met specificaties onderbouwde) proceskosten sluiten op € 73.467,30, inclusief kosten octrooigemachtigde, exclusief verschotten en exclusief BTW. Nu Tomra met betrekking tot de hoogte van de kosten geen bezwaar heeft gemaakt, zullen deze kosten aan de zijde van Kiremko worden begroot op (€ 73.467,30 advocaatkosten en kosten octrooigemachtigde + € 639,- griffierecht =) € 74.106,30. De over dit bedrag gevorderde wettelijke rente is eveneens toewijsbaar, waarbij de termijn met betrekking tot de verschuldigdheid van deze rente door de voorzieningenrechter zal worden bepaald om executieproblemen te voorkomen.

4.23. Voor veroordeling in de gevorderde nakosten bestaat geen grond, nu de kostenveroordeling ook voor deze nakosten een executoriale titel oplevert.<sup>6</sup>

### **5. De beslissing**

#### De voorzieningenrechter

5.1. wijst de vorderingen af;

<sup>6</sup> Hoge Raad 19 maart 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL1116

---

5.2. veroordeelt Tomra in de proceskosten, tot dusver aan de zijde van Kiremko begroot op € 74.106,30, één en ander te voldoen binnen twee weken na de datum van dit vonnis en - voor het geval voldoening van de kosten niet binnen de gestelde termijn plaatsvindt - te vermeerderen met de wettelijke rente over de kosten te rekenen vanaf bedoelde termijn voor voldoening tot aan de dag der algehele voldoening;

5.3. verklaart de proceskostenveroordeling onder 5.2 uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. F.M. Bus en in het openbaar uitgesproken op 15 november 2019.

Mr. Bus

